

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 27 maart 2018

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 50.104/I/PF

Geachte mevrouw,

Ter zitting van 23 maart 2018 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan uw vraag die we per mail ontvingen op 7 maart 2018. De vraag heeft betrekking op het begrip “privaat bedrijf” als bedoeld in artikel 41, § 2 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

U deelde ons het volgende mee (vertaling):

“De Dienst Voorafgaande Beslissingen van de FOD Financiën (DVB) behandelt momenteel een dossier dat werd ingediend in het Frans. Het dossier heeft betrekking op de oprichting van een private stichting in Vlaanderen overeenkomstig artikel 27 van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen.

Betrokkene stelt enkele federale en geregionaliseerde fiscale vragen.

Als gevolg van de verschillende staatshervormingen werden bepaalde bevoegdheden omtrent registratie- en successierechten immers overgeheveld naar de gewesten. Sinds 1 januari 2015 vallen de aanvragen tot voorafgaande beslissingen inzake registratie- en successierechten voor het Vlaamse Gewest onder de bevoegdheid van de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL). Het Nederlandstalige team van de DVB ontvangt adviezen van VLABEL over de standpunten die het moet innemen omtrent zaken die tot zijn bevoegdheid behoren en integreert die adviezen in onze beslissingen.

In casu is de oprichter van de stichting sedert meer dan 5 jaar woonachtig in Vlaanderen, waardoor het Vlaamse registratierecht van toepassing is en VLABEL dus bevoegd is.

De prefilingsaanvraag werd ingediend in het Frans. De advocaat vraagt om het onderzoek van het dossier alsook de voorafgaande beslissing in het Frans op te stellen, en dit op basis van artikel 41 SWT.

Wij zouden graag uw standpunt kennen inzake de toepassing van § 2 van artikel 41 SWT op voorliggend geval, aangezien dit artikel uitdrukkelijk de term “privaat bedrijf” vermeldt.

Dient een privaatrechtelijke stichting met rechtspersoonlijkheid beschouwd te worden als een privaat bedrijf, in de zin van voormeld artikel, of is § 1 hier van toepassing?

*

*

*

Voor de betrekkingen tussen de administratieve diensten en de private sector doelt het woord "particulier" in beginsel zowel op de private bedrijven als op de particulieren in de strikte zin van het woord, met uitzondering van de afwijking op deze regel als voorzien in de artikelen 19, 25 en 41 SWT.

Artikel 41 SWT dat betrekking heeft op het taalgebruik in de centrale diensten stelt namelijk in § 1 dat deze diensten voor hun betrekkingen met de particulieren gebruik maken van die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend. In § 2, daarentegen, staat dat aan de private bedrijven, die gevestigd zijn in een gemeente zonder speciale regeling uit het Nederlandse of uit het Franse taalgebied (namelijk een homogeen taalgebied), echter in de taal van die gemeente geantwoord wordt.

Zo bijvoorbeeld dient, overeenkomstig artikel 41, § 2 SWT, een uitbaatster van een winkel gevestigd in Mechelen, een brief van de FOD Financiën uitsluitend in het Nederlands te ontvangen.¹

Overeenkomstig artikel 41, § 1 SWT, daarentegen, moet het BTW-controlekantoor van Brussel-Omtrek de briefwisseling naar een Franstalige uitbaatster van een bedrijf, waarvan de zetel gevestigd is te Wemmel, in het Frans versturen daar zij bij de administratie bekend staat als Franstalige.² Daarnaast worden de private bedrijven die gevestigd zijn in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gelijkgesteld met belanghebbende particulieren.³ Zij kunnen de taal (Nederlands of Frans) vrij kiezen.

Wat dient er te worden verstaan onder “private bedrijven”?

De VCT citeert in haar advies nr. 512 van 26 mei 1966 de definitie van een privaat bedrijf van Van Rijn: "de verzameling van de materiële productiefactoren en van de menselijke factoren die in één enkele natuurlijke persoon kan worden verwezenlijkt. (cf. VAN RYN, principes de droit commercial - aangehaald in de loop van de parlementaire besprekingen. Parl. Handel. Senaat – 25.7.1963, p. 1552)" (vertaling)

De VCT is van oordeel dat "deze stelling bevestigd werd door minister Gilson, die op 25 juli 1963 het volgende verklaarde: "ik geef aan, aangezien dit een verduidelijking is die dient te worden gemaakt, ik meen, in het kader van het verslag van de heer de Stexhe, dat men hier alle ondernemingen beoogt (Parl. Handel., p. 1538)."" (vertaling)

¹ VCT-advies nr. 34.059 van 25 april 2002. In dezelfde zin: VCT-adviezen nrs. 35.222 van 25 maart 2004; 29.331 van 11 februari 1999.

² VCT-advies nr. 40.122 van 17 december 2010.

³ VCT-adviezen nrs. 38.188 van 25 januari 2007; 38.077 van 26 oktober 2006; 38.103 van 7 september 2006; 38.190 van 5 oktober 2006; 43.105 van 25 november 2011.

De VCT preciseert verder dat "het begrip 'privaat bedrijf' het winstoogmerk omsluit" en dat derhalve "onder 'privaat bedrijf' moet worden begrepen ieder privaat bedrijf dat economisch is gericht, ongeacht of het al dan niet personeel te werk stelt". De VCT oordeelt in dit advies dat de handelaars, landbouwers en ambachtslieden private bedrijven zijn. Zij opteert dan ook voor een brede interpretatie van het begrip 'privaat bedrijf'.⁴

De VCT oordeelt eveneens dat "voor de betrekkingen tussen de administratieve diensten en de private sector het woord "particulier" zowel doelt op de private bedrijven als op de particulieren in de strikte zin van het woord, behalve in de gemeenten zonder speciale taalregeling uit het Nederlandse en het Franse taalgebied waar de wet uitdrukkelijk voor de private bedrijven voorziet in een afwijking van de algemene regel die van toepassing is op de particulieren."

Ze oordeelt dat "de handelaars, landbouwers en ambachtslieden private bedrijven zijn", dat "de vakbonden en ziekenfondsen geen private bedrijven zijn", dat "de notarissen en gerechtsdeurwaarders met personeel geen private bedrijven zijn" en dat "klinieken opgericht met een winstoogmerk wel als private bedrijven moeten worden beschouwd".

In het advies van 26 mei 1966 komen de volgende criteria aan bod:

- het begrip 'privaat bedrijf' omsluit het winstoogmerk
- ieder privaat bedrijf dat economisch is gericht, ongeacht of het al dan niet personeel te werk stelt
- het begrip 'privaat bedrijf' is een afwijking van de algemene regel die van toepassing is op de particulieren

Een instelling van openbaar nut is een instelling met rechtspersoonlijkheid gesticht met goedkeuring van de regering en door middel van goederen van een particulier (via authentieke schenking of testament) en die met uitsluiting van winstoogmerk, een filantropisch, godsdienstig, wetenschappelijk, artistiek of pedagogisch doel nastreven (art. 27 van de wet van 27 juni 1921 en MAST, DUJARDIN, Overzicht van het Belgisch Administratief Recht, 13^e editie, Kluwer, nr. 59).

Daar de criteria van winstoogmerk en economische aard niet aanwezig zijn, dient de stichting te worden beschouwd als een particulier in de zin van artikel 41, § 1 SWT.

Met bijzondere hoogachting,

De Voorzitter,

⁴ VCT-advies nr. 47.056 van 22 mei 2015.